

Către: Ludmila BOTNARI
Director interimar, Serviciul Fiscal de Stat

Nr. 74 din 23 iunie 2020

Ref.: Proiectul de ordin cu privire aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul informațional automatizat de creare și circulație a facturilor fiscale electronice „e-Factura”.

Stimată Doamnă director,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

În primul rând, ținem să vă mulțumim personal Dumneavoastră și echipei de colegi care au ajutat la organizarea și participat în calitate de vorbitori în sesiunea COFFEE&TAXES la subiectul “e-Factura” care a avut loc pe 17 iunie. Întreaga comunitate a apreciat deschiderea cu care au fost tratate subiectele enunțate, ceea ce a dat mai multă încredere în acel fapt că problemele identificate își vor găsi o finalitate în soluționarea acestora fie în prima fază de lansare a noului sistem, fie ulterior, prin interacțiunile punctate asupra unor subiecte concrete.

Urmare a publicării anunțului privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de ordin cu privire aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul informațional automatizat de creare și circulație a facturilor fiscale electronice „e-Factura”, precum și a proiectul de ordin aferent, membrii comunității AmCham Moldova vin cu un set de propuneri, după cum urmează:

A) De ordin tehnic

1. să se ofere posibilitatea de extindere a termenului de eliberare a facturii. Pe platforma de test servicii.fisc.md, această opțiune este de doar 5 zile la momentul actual, iar noi venim cu solicitarea de a extinde până la data de 10 a lunii de gestiune, posibilitatea de a emite facturi pentru luna precedentă și fără posibilitatea de a le elibera cu o dată în diapazonul chiar și a acestor 5 zile fixate.
2. să fie posibilă afișarea pe o pagină a mai mult de 11-14 e-Facturi, cum este în prezent, crescând numărul la cel puțin 50-100 sau chiar toate e-Facturile pentru perioada de o lună, cu posibilitatea de a le selecta și semna pe toate concomitent;
3. revizuirea denumirilor ciclului mare în sistem de test, actualmente este o discrepanță în denumirile ciclului: în regulamentul este utilizat denumirea ciclul lung, dar în sistem este ciclul mare;
4. să fie introduse filtre de căutare pentru mai multe criterii în SIA e-Factura, în special:
 - pe câmpul “nume utilizator”,
 - tipul expedierii (ciclul scurt sau lung),
 - după data anulării facturilor fiscale,
 - după punct de descărcare (pct. 6 din factura fiscală)
 - etc.
5. limitarea vizualizării pentru unii utilizatori doar a facturilor emise de către un număr limitat de utilizatori, fără a avea acces la toate facturile emise pe companie. Prin urmare, sistemul nu permite,

deocamdată, limitarea accesului de vizualizare a facturilor anterioare, ca exemplu, înainte de data angajării a utilizatorului, astfel, fiecare broker (salariat) poate vizualiza orice facturi a companiei, inclusiv cele de la sediul central.

6. Să se creeze posibilitatea de a delimita drepturile utilizatorilor, astfel ca fiecare utilizator să poată vizualiza doar compartimentul "Eu sunt Furnizor", sau "Eu sunt Cumpărător". Actual, posibilitatea dată există doar prin înaintarea unei Cereri în scris către CTIF.
7. să fie setată alarma la emiterea e-Facturii cu opțiunea NON LIVRARE (sunt cazuri când contabilii greșesc mecanic motivul);
8. în cazul în care cumpărătorul a respins e-Factura în luna curentă, furnizorul să aibă posibilitatea de a corecta această e-Factură emisă, fără a o anula și emite alta, ca rezultat să fie posibilă emiterea facturii cu data livrării și semnării cu date diferite, anume când data emiterii este mai târziu;
9. să se prevadă posibilitatea de a șterge semnătura din e-Factura, dacă cumpărătorul a semnat din greșeală e-Factura emisă de furnizor către el, cu alarma expediată furnizorului;
10. să fie creată posibilitatea ca, prin intermediul SIA e-Factura, furnizorul să poată expedia mesaje cumpărătorului;
11. să se reflecte automat la introducerea codului conturile bancare ale furnizorului și a cumpărătorului (cu excepția persoanelor fizice-cetățeni) cu posibilitate schimbării lor în mod manual;
12. să se elaboreze un sistem de notificări astfel încât, la introducerea codului fiscal a clientului, să apară alarma că clientul face parte din achizițiile publice și trebuie de introdus nr. contractului, care este obligatoriu;
13. să se creeze posibilitatea de a putea fi înregistrate masiv facturi cu seria și numărul în baza diapazonului primit de la SFS și atribuit deja în sistemul de evidență internă a întreprinderii (în e-Factura fiind doar verificarea dacă sunt din diapazonul atribuit întreprinderii emitente). Pentru emiterea facturilor de servicii publice către clienți, întreprinderile utilizează sisteme complexe de evidență pentru a putea procesa volumul considerabil de informație. Așa cum nu toți consumatorii – persoane juridice folosesc e-Factura, doar facturile către o parte din clienți pot fi selectate pentru a putea fi gestionate prin e-Factura. În acest context, atribuirea automată de către e-Factura a unui număr duce la faptul că acesta nu coincide cu numărul facturii de facto, deoarece nu toate aceste sisteme complexe interne permit posibilitatea importării seriei și numărului din e-Factura și integrării acestora în verificarea disponibilității pentru a putea factura clienții fără e-Factura, ca urmare, nu permite utilizarea sistemului e-Factura pentru aceste operațiuni. Ca propunere, poate fi introdusă și o excepție pentru contribuabili mari, deci în e-Factura să fie 2 numere: unul eliberat de sistem e-Factura, altul – în baza diapazonului, care s-ar acorda numai în baza cererii și numai pentru contribuabili mari.
14. Persoana, care este responsabilă de crearea facturilor să aibă posibilitatea de a trimite facturile spre semnare către persoanele cu drept de semnătură direct de pe profilul său;
15. Să se elibereze un instrument prin care s-ar crea posibilitatea de integrare prin API cu E-Factura, integrare care ar permite verificarea datelor primare din E-Factură, în special, valoarea acesteia, persoana căreia i s-a remis factura, acceptarea facturii, precum și alte informații necesare în cazul cesionării facturilor (factoringul). De principiu, emitentul ar trebui să acorde drept de vizualizare limitat unui alt subiect prin selectarea, de exemplu, a numărului IDNO a acestuia.

B) De ordin conceptual

1. De exclus obligativitatea semnării olografe din partea Furnizorului a Facturii Fiscale emise prin ciclul scurt atât pentru livrările de servicii, cât și pentru livrările de bunuri, odată ce aceasta Factura a fost semnată electronic (cel puțin, pentru livrarea serviciilor – pct.11 al Regulamentului). Impunerea semnării și stampilării facturilor fiscale din partea Furnizorului în cazul finalizării procesului de emitere

- a facturii fiscale prin Ciclu Scurt generează o povară administrativă semnificativă pentru companiile din sector petrolier.
2. să fie acceptată factura emisă prin ciclul mare în Declarația TVA completată de Furnizor și în cazul când cumpărătorul nu a finalizat ciclul. La moment, facturile emise în sistemul "E-Factura" și transmise prin ciclul mare către cumpărător, nu pot fi incluse în Declarația TVA (Anexa 2) a Furnizorului în luna în care acestea au fost emise, deoarece nu este finalizat Ciclu Mare (Cumpărător nu a acceptat factura). La contactarea Centrului de apel, soluțiile sugerate ar fi telefonarea cumpărătorului și reamintirea acestuia despre necesitatea de aprobare a facturii sau anularea facturii emise, eliberarea unei alte facturi cu data curentă în locul celei anulate. Ambele soluții sunt extrem de dificil de implementat, în cazul în care sunt emise un număr mare de facturi lunar. Totodată, conform pct.13 din Anexa 2 la ordinul MF 118/2017 cu privire la aprobarea formularului tipizat de document primar cu regim special "Factura fiscală" și a Instrucțiunii privind completarea acestuia în cazul serviciilor semnătura a lui cumpărătorului nu este obligatorie pe exemplarul furnizorului.
 3. Impunerea semnării și stampilării facturilor fiscale din partea clienților pentru e-Facturi pe exemplarul Furnizorului emis prin Ciclu Scurt generează o povară administrativă semnificativă companiilor care livrează produse petroliere prin stații PECO, care trebuie să aloce atât resurse financiare, cât și resurse umane separate în vederea urmăririi și asigurării obținerii pe facturile fiscale a semnăturilor și ștampilelor din partea clienților. În cazul procesului specific de comercializare a carburantului în bază de carduri valorice, transmiterea (vânzarea-cumpărarea) efectivă a carburanților are loc la momentul alimentării de către mijlocul de transport a clientului în stația PECO, iar utilizarea cardurilor valorice le permite clienților să ducă o evidență comodă și ușoară a tuturor tranzacțiilor de alimentare cu carburanți efectuate în mod regulat pe parcursul lunii calendaristice. Totodată, emiterea facturii fiscale la sfârșitul lunii nu reprezintă decât un totalizator a livrărilor de carburanți efectuate în stațiile PECO către client în timpul lunii respective, deci nu are loc nemijlocit primirea-predarea a mărfurilor, momentul primirii de facto a încărcăturii de către cumpărător este diferit față de cel al emiterii facturii fiscale de către Companie și prin urmare apelăm la derogarea de la regula generală privind obligativitatea semnării facturii fiscale din partea cumpărătorului pe exemplarul furnizorului pentru livrările respective.
 4. În cazul emiterii e-Facturii cu ciclu scurt pentru servicii, să fie exclusă înscrierea de la punctul "16. Primit" „Validă numai cu semnăturile olografe ale Cumpărătorului”, deoarece contravine cu OMF118/2017, conform căruia "la livrarea serviciilor, semnătura și aplicarea ștampilei beneficiarului pe exemplarul facturii fiscale a furnizorului, în baza cărora sînt înregistrate veniturile, nu este obligatorie";
 5. În pct. 11 al Regulamentului se propune lit a) în următoare redacție: "a) factura fiscală se generează în cadrul livrării de mărfuri/servicii și ambii participanți ai tranzacției sunt utilizatori al SIA „e-Factura” – poate fi utilizat atât „Ciclul lung” cât și „Ciclul mic” a facturii fiscale la alegerea furnizorului;
 6. La pct. 32 se propune că pentru facturi fiscale generate în SIA „e-Factura” prin „Ciclul lung”, data primirii acestora să fie data recepționării acestora în compartimentul „Pentru Acceptare” al Cumpărătorului, dar nu data aplicării primei semnăturii. Altfel se creează o discrepanță dintre Ciclu lung și ciclul mic care poate duce la neutilizarea ciclului lung de către Cumpărători. aceasta abordare corespunde și prevederilor CF și anume art. 102, care presupune dreptul de deducere prin factura fiscală primită, dar nu acceptată. Ca rezultat pct. 28.21.45 din Baza generalizată a practicii fiscale contravine Codului Fiscal și anume alin 13 al art. 102 al CF și contravine pct. 28.21.18 al Bazei menționate mai sus. Adițional, introducerea posibilității de modificare a ciclului conform pct. 40 al Regulamentului poate crea un haos pentru Cumpărători și anume când din ciclu mic se schimbă la Ciclu lung, deci asta va semna că să schimba data acceptării, ce nu este corect. să fie acceptată de

cumpărător e-Factura spre deducere prin ciclul mare cu luna emiterii e-Facturii dar nu cu luna semnării de către cumpărător,

Vă rog să o considerați pe Veronica Sirețeanu, Policy Manager (veronicasireteanu@amcham.md) în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”